

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.V.20.033/2021/7.

A felperes:

Felperes1 (Cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Gömöri Katalin ügyvéd (Cím5)

Az alperes

Alperes1 (Cím1)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

a felperes (24. sorszám alatt)

A per tárgya:

képmással való visszaélés

Az elsőfokú bíróság:

Kaposvári Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

20.P.20.987/2019/22.

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes magán Facebook oldalára a felperes által feltöltött, a felperesről készült fényképet az alperes nyilvános posztként osztotta meg a név nevű Facebook oldalon, a kép felhasználására a felperes nem adott engedélyt az alperesnek.
- [2] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes azzal, hogy 2018. december 13. napján 3 óra 47 perckor a hozzájárulása nélkül a felperes magán Facebook profiljáról nyilvánosan megosztotta a felperesről készült képet a „név” elnevezésű nyilvános csoportban, megsértette a képmáshoz fűződő személyiségi jogát. Kérte, hogy a bíróság

kötelezze az alperest a jogsértő magatartás abbahagyására, a jogsértésért magánlevélben való bocsánatkérésre, továbbá perköltség megfizetésére.

- [3] Álláspontja szerint ezzel az alperes megsértette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. §, 2:43. § g) pontjában, 2:48. § (1) bekezdésében meghatározott képmáshoz fűződő személyiségi jogait. A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján kérte az alperessel szemben objektív szankciók alkalmazását.
- [4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte.
- [5] Előadta, hogy a felperes a korábbi politikai megnyilvánulásai, rokoni kapcsolatai révén közszereplőnek minősül. A fényképfelvétel az országgyűlési választások estéjén, a név1 eredményváróján készült, a név2 Hotelben. Ez egy politikai rendezvény volt, amely közérdeklődésre tarthatott számot, az ott készült felvételét osztotta meg a felperes, a mindenki számára nyilvános Facebook oldalán, ahonnan az alperes a képet felhasználta és további megosztással élt. Álláspontja szerint a közérdeklődésre számot tartó politikai eseményen készült kép közzétételével a felperes képmáshoz való jogát nem sérthette meg.
- [6] Az elsőfokú bíróság fellebbezésével támadott ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest az alperes részére 100.000 forint elsőfokú perköltség, az állam részére 36.000 forint feljegyzett eljárási illeték megfizetésére.
- [7] Megállapította, hogy a felperes közgyűlési képviselőként közszereplő.
- [8] A Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdése, a Ptk. 2:48. § (1) és (2) bekezdése, a Ptk. 2:43. § g) pontja, a Ptk. 2:44. §-a alapján vizsgálva a kereset megalapozottságát kifejtette, hogy a szabad tájékoztatás érvényesülése és a képmáshoz való személyiségi jog konfliktusa esetén a bíróság egyedi mérlegeléssel döntheti el, hogy melyik jogé az elsőbbség [28/2014 (IX.29.) AB határozat]. A mérlegelés fontos szempontja, hogy a közlés hozzájárul-e a közérdeklődésre számot tartó ügy megvitatásához, mi a közlés témája, milyen körülmények között készült a felvétel, mi volt az érintett korábbi magatartása.
- [9] Annak megítélésénél, hogy jogszerű volt-e a képmás felhasználása, a sajtószabadság és a képmáshoz való jog konfliktusát kell feloldani. A véleményszabadság és a személyiségvédelem kollízióját összetett szempontrendszer alapján lehetséges feloldani. A legfontosabb, de nem kizárólagos szempont, hogy a közlés hozzájárul-e a közérdeklődésre számot tartó ügy megvitatásához; emellett mérlegelni kell a személy ismertségét, a közlés témáját, a felvételkészítés körülményeit, az érintett korábbi magatartását (7/2014. (III. 7.) AB határozat).
- [10] Rögzítette, hogy a kereset tárgyává tett kép politikai tömegrendezvényen készült, a név3 eredményváróján 2018. április 8. napjáról 9-ére virradóra. Az eseménynek volt sajtónyilvános része, amelyen az akkor ismert eredmények alapján az országgyűlési képviselővé választott politikus, illetőleg a város polgármestere nyilatkozott. Az esemény további részéről is készültek felvételek. név4 mint név5 polgármestere honlapjának szerkesztője készítette egyebek mellett a felperesről készült, perrel érintett felvételt is, amit a felperes részére elérhetővé tett, aki azt még ugyanazon az éjszakán saját Facebook oldalán közzétette. A képpel közölt közéleti tartalmú üzenetet a felperes így maga közölte, azt sajátjaként vállalta.
- [11] Megállapította, hogy a felperes más alkalommal is tett politikai tartalmú nyilatkozatokat, szerepelt a vele rokonságban álló országgyűlési képviselő kampánymegjelenéseiben, a közösségi oldalakon aktívan és gyakran fejtette ki politikai nézeteit, hovatartozását, így a Ptk. 2.44.§-a szerinti közéleti szereplőre vonatkozó szabályok szerint kellett a felperes magatartását megítélni az eljárás során.

- [12] Utalt arra, hogy a közügyek szabad megtárgyalhatósága az általánosnál jelentősen tágabb körben teszi lehetővé a közszereplő képmásának közlését. A közzétett fotó a felperest nem emberi méltóságát sértő, manipulált módon ábrázolja, annak, nincs családi, magánéleti vonatkozása. Kifejezetten a demokratikus közvitára tartozó kérdés az, hogy az adott közszereplő hogyan viszonyul a nyilvánossághoz, milyen megnyilvánulásai vannak egy politikai rendezvényen. A pártpolitikai eseményen készült képét a felperes még aznap éjjel közzé tette a Facebookon, szándéka az volt, hogy azt a széles nyilvánosság minél előbb megismerhesse.
- [13] Megállapította, hogy a felperesről készült, és általa nyilvánosságra hozott kép közzététele nem volt öncélú, az hozzájárult a Facebook csoportban a közéleti vita kibontakozásához, ezért a véleményszabadsággal, illetve a közügyek szabad vitatásával szemben nem kerülhetett sor a képmás védelméhez fűződő jog előtérbe helyezésére. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy méltányolható közérdekből, a szükséges és arányos mértékben került sor a felperes képmáshoz fűződő jogának korlátozására, így az nem járt a felperes személyiségi jogainak sérelmével.
- [14] Az ítélet ellen, annak megváltoztatása és a kereset teljesítése érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az alperes perköltségben való marasztalását is.
- [15] Fellebbezése indokolásában hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítélet tényállása tévesen rögzíti, hogy a felperes közgyűlési képviselőként közszereplőnek minősül, a közgyűlési képviselő helyesen az alperes, a felperes pedig köztisztviselőként dolgozott a perbeli időszakban név6 alkalmazásában, így közszereplőnek akkor sem minősülhet, ha esetenként magánemberként véleményt nyilvánított a közösségi oldalán.
- [16] Utalt arra is, hogy az eredményváró rendezvény, amelyen a perrel érintett kép készült, alapvetően zártkörű volt, csak kis részében volt sajtónyilvános, az azon való részvétele sem tette közszereplővé.
- [17] Előadta, hogy közszereplőnek az általánosan elfogadott szóhasználat alapján az a személy minősül, aki közhatalmat gyakorol(t), illetve ilyen feladatra jelölték, vagy a politikai közvéleményt feladatszerűen alakítja, továbbá, aki valamilyen nyilvános társadalmi, művészeti tevékenységével a helyi közösség vagy a társadalom életét befolyásolja. Tévesnek tartotta ezért az elsőfokú bíróság által levont azt a következtetést, hogy a felperes magatartását az eljárás során a közéleti szereplőre vonatkozó szabályok szerint kell megítélni.
- [18] Nem vitatta, hogy a képet saját Facebook profilján megosztotta, arra hivatkozott azonban, hogy mivel nem közszereplő, engedélye nélkül annak további megosztására az alperes nem volt jogosult.
- [19] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokai alapján, kérve a felperes másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését is.
- [20] Előadta, hogy a felperes aktívan megnyilvánul a közéletben, gyakran nyilatkozik a kormánypárti médiában, szívesen vesz részt rokonával, név7 országgyűlési képviselővel média eseményeken, számtalan valós és álprofilja folyamatosan politikai tartalommal van tele. A kereset tárgyává tett kép a perben kihallgatott tanú vallomása alapján nyilvános rendezvényen készült, ahol a felperes „bemutatott” az ellenzéki embereknek, ez a felperesi magatartás pedig közérdeklődésre tarthatott számot. Utalt arra is, hogy a fényképet a felperes maga tette nyilvánosan közzemlére, ezzel is politikai véleményt nyilvánítva.
- [21] A fellebbezés nem megalapozott.

- [22] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás adatai alapján kiegészíti azzal, hogy a felperes politikai témákban rendszeresen nyilvánosan véleményt nyilvánít, aktívan részt vesz a közéletben, a „név” elnevezésű nyilvános Facebook csoportnak is aktív résztvevője.
- [23] A kereset tárgyává tett kép politikai rendezvényen, a név8 eredményváróján készült 2018. április 8. napjáról 9-ére virradóra. Az eseménynek volt sajtónyilvános része, amelyen az akkor ismert eredmények alapján az országgyűlési képviselőjelölt, illetőleg a város polgármestere nyilatkozott. A felperes a róla készült képet még azon az éjszakán a saját Facebook profilján közzétette.
- [24] Mellőzi az elsőfokú ítélet indokolásából annak megállapítását, hogy a felperes önkormányzati képviselő.
- [25] Az így kiegészített és pontosított tényállás alapján is egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a felperes közszereplőnek minősül.
- [26] A Ptk.2:44. § (1) bekezdése értelmében a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja; azonban az nem járhat a magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.
- [27] A Ptk. 2:48. § (1) bekezdése szerint képmás vagy hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges. A (2) bekezdés alapján nincs szükség az érintett hozzájárulására a felvétel elkészítéséhez és az elkészített felvétel felhasználásához tömegfelvétel és nyilvános közéleti szereplésről készült felvétel esetén.
- [28] Az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata egyértelművé tette, hogy a közügyekkel összefüggésben kifejtett vélemények fokozott védettsége nem korlátozódik csupán a szűken vett politikai vitákra és a politikusokra. Egyrészt a pártpolitikai vitákon túl a közösséget érintő egyéb kérdések megvitatásának szabadságát is különös erővel védi a véleménynyilvánítás Európai Emberi Jogi Egyezményben biztosított joga [EJEB, Thorgeirson kontra Izland (13778/88), 1992. június 25., 64. bek.]. Másrészt az EJEB nem csupán azokban az esetekben hívja fel a közügyek vitatásának kiemelkedő jelentőségű érvét, amelyekben a vitatott megszólalás politikusokra vagy hivatalos személyekre vonatkozik, hanem akkor is, ha az adott közérdekű kérdés magánszemélyeket (is) érint. Utóbbi esetben a magánszemélyek túrérszűkítőjének is emelkednie kell [EJEB, Bladet Tromsø és Stensaas kontra Norvégia (21980/93), 1999. május 20.].
- [29] Az Alkotmánybíróság a 7/2014. (III.7.) AB határozatában értelmezte az Alaptörvény IX. cikkében foglalt szólás- és sajtószabadságot. Határozata indokolásában egyebek mellett rögzítette, hogy „a közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás és a rá vonatkozó védelem fókuszában elsődlegesen nem a szólással érintett személyek státusza áll, hanem az, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtette ki nézeteit. A közéleti véleménynyilvánításra vonatkozó alkotmányos szempontok eszerint egyfelől tágabb körben lehetnek irányadók, mint a közhatalom gyakorlóit vagy a hivatásszerűen közszereplést vállalókat érintő vélemények köre, másfelől viszont nem állítható, hogy a közéleti szereplőket érintő bármely – köztük a közügyekkel semmilyen kapcsolatban nem álló – közlést e szempontok szerint kell megítélni.”
- [30] Az Alkotmánybíróság a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatának indokolásában rámutatott arra, hogy a kritika határai a kormányzat, a közhivatalnokok esetében, a politikusok tekintetében, és valamennyi közszereplő esetében tágabbak, mint a magánszemélyek esetén. A közszereplő fogalma nem egyenlő a közhatalom gyakorlóinak körével, azt a bírói gyakorlat is szélesebben értelmezi. A Kúria Pfv.IV.21.130/2006/4. számú ítéletében akként fogalmaz, hogy a közszereplés a politikai hatalom gyakorlásánál lényegesen tágabb társadalmi kategória, az is

közzszereplőnek minősülhet, aki egyéb módon (irodalmi, tudományos tevékenység által) jelenik meg a nyilvánosság előtt, társadalmi kérdésekben alkot véleményt és gyakorol hatást a közösségre.

- [31] Közzszereplésnek, közzszereplőnek az tekinthető, ami, illetve aki befolyásolja a szűkebb, vagy tágabb társadalmi életet, a helyi, vagy országos viszonyok alakulását, ami nem csak politikai tevékenységgel, hanem művészet, tudomány, irodalom területén végzett alkotói munkával, de valamennyi olyan tevékenységgel elérhető, amely a közvéleményt alakítja. Közzszereplők tehát mindazok, akik közhivatalt viselnek, közjavak kezelésével bíznak meg, tágabb értelemben pedig azok, akik valamilyen szerepet játszanak a közéletben, társadalmi életben (politika, gazdaság művészetek, sport területén).
- [32] A fentiek tükrében a közéletben, a politikai vitákban aktívan részt vevő felperes foglalkozásától függetlenül közzszereplőnek minősül.
- [33] Az alperes név” elnevezésű nyilvános Facebook csoportban kialakult közéleti-politikai vita során tette közzzé a közéleti–politikai rendezvényen készült, a felperes politikai vélemény-nyilvánítást közvetítő fényképét, melyet saját maga hozott nyilvánosságra. E felhasználásához a felperes hozzájárulására nem volt szükség.
- [34] A kifejtettekre tekintettel, az indokolás fentiek szerinti pontosításával a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp.383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [35] A sikertelenül fellebbező felperes perköltséget nem igényelhet, a Pp.83.§ (5) bekezdése alapján viseli a fellebbezésére lerótt eljárási illetéket, valamin a Pp.83.§ (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni az alperes által a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet alapján felszámított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Pécs, 2021. május 4.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró